Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tiistai 1.12.2020 klo 10.00—12.05

Läsnä
puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Anna-Kaisa Ikonen kok (6) (5, 7 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Noora Koponen vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Aki Lindén sd (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd (6) (5, 7 osittain)
jäsen Veronica Rehn-Kivi r (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Hanna Sarkkinen vas (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Juhana Vartiainen kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Heidi Viljanen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Sofia Virta vihr

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Lakialoite laiksi alkoholilain väliaikaisesta muuttamisesta
Lakialoite LA 30/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
Hallituksen esitys HE 212/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 212/2020 vp StV 27.11.2020 tietoturvapäällikkö Janne Mutanen, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto HE 212/2020 vp StV 27.11.2020 kehitysjohtaja Merja Tepponen, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunto HE 212/2020 vp StV 27.11.2020 asiantuntija Jarno Talvitie, Hyvinvointiala HALI ry Asiantuntijalausunto C 4
Asiantuntijalausunto HE 212/2020 vp StV 27.11.2020 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri Asiantuntijalausunto D 4

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 27.11.2020:

Kuultavina olivat:
- tietoturvapäällikkö Janne Mutanen, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, liite
- kehittämisylilääkäri Juuso Tamminen, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
- kehitysjohtaja Merja Tepponen, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, liite
- asiantuntija Jarno Talvitie, Hyvinvointiala HALI ry, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, liite

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 3 §:n ja tuomioistuinmaksulain 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 129/2020 vp
Toimenpidealoite TPA 1/2019 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 3 §:n ja tuomioistuinmaksulain 5 §:n muuttamisesta A 5

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset:

Korvattiin kappaleen 9 viimeisestä virkkeestä sana "tulisi" sanalla "tulee".

Kappaleen 11 alusta poistettiin seuraava: "Viime vaalikauden päättyessä rauenneessa asiakasmaksulain muutosesityksessä (HE 310/2018 vp) ehdotettiin eräitä vammaispalvelulainsäädännön kokonaisuudistukseen (HE 159/2018 vp) liittyneitä uudistuksia. Rauenneesta asiakasmaksulakiesityksestä poiketen nyt annettavassa".

Lisättiin uusi 12 a kappale seuraavasti: "Kotidialyysipotilaat. Kotidialyysihoito on joillekin munuaispotilaille sopiva hoitomuoto ja arvioiden mukaan se voi olla kunnalle edullisempaa kuin sairaalassa toteutettava hoito. Valiokunta näkee tärkeänä, että kotidialyysipotilaiden asiakasmaksukäytäntöjä yhdenmukaistetaan eri sairaanhoitopiireissä siten, että

asiakasmaksut eivät muodostu kotidialyysin esteeksi ja siirrä hoitoja sairaalaan toteutettavaksi, mikäli se ei ole tarkoituksenmukaista."

Kappaleen 13 loppuun lisättiin uusi virke seuraavasti: "Valiokunta pitää tärkeänä, että asiakasmaksulain kokonaisuudistuksen yhteydessä selvitetään päihteitä käyttävien raskaana olevien henkilöiden sosiaali- ja terveyspalvelujen laajempaa maksuttomuutta."

Kappaleen 17 loppuun lisättiin uusi virke seuraavasti: "Lisäksi hallituksen esityksen mukaan myös pitkät odotusajat kiireettömään julkiseen suun terveydenhuoltoon voivat osaltaan vähentää asiakkaiden halukkuutta siirtyä yksityisvastaanotoilta julkisiin."

Kappaleen 18 ensimmäisen virkkeen loppuun lisättiin seuraava sivulause: ",mikä valiokunnan näkemyksen mukaan lisää asiakkaiden halukkuutta siirtyä julkiseen terveydenhuoltoon."

Kappaleen 20 ensimmäinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta pitää välttämättömänä, että asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä tavoitellaan maksukaton seuraamisen siirtämistä yksittäisiltä asiakkailta viranomaiselle." Saman kappaleen viimeisestä virkkeestä korvattiin sana "edistetään" sanalla "selvitetään".

Kappaleen 30 ensimmäisestä virkkeestä korvattiin sana "kannatettavana" sanalla "tarpeellisena". Saman kappaleen kolmannen virkkeen alusta poistettiin sana "Lähtökohtaisesti". Lisäksi kappaleeseen lisättiin seuraava uusi virke toiseksi viimeiseksi virkkeeksi: "Käyttövaran suuruutta suhteessa yleiseen hintakehitykseen tulee seurata ja arvioida käyttövaran korotustarvetta hintojen noustessa."

Ed. Laiho ed. Ikosen kannattamana ehdotti, että kappaleeseen 30 lisätään uusi 4. virke seuraavasti: "Liian matala käyttövara voi aiheuttaa asiakkaan toimeentulon vaarantumista. Valiokunta pitää tärkeänä, että käyttövaran riittävyyttä seurataan." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—2.

Kappaleen 38 loppuun lisättiin uusi virke seuraavasti: "Valiokunnan mielestä asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä on syytä selvittää keinoja, joilla voidaan vähentää asiakasmaksujen päätymistä ulosottoon ja keinoja perintäkäytäntöjen ja -kulujen kohtuullistamiseksi."

Kappaleeseen 42 lisättiin uusi virke kolmanneksi virkkeeksi seuraavasti: "Valiokunta pitää tärkeänä, että kokonaisuudistuksen yhteydessä arvioidaan uudistuksen vaikutukset lapsiin ja vammaisiin henkilöihin."

Poistettiin kappaleen 46 ensimmäisen virkkeen lopusta sanat "kuluvan vaalikauden aikana".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Laiho varasi tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 1.12.2020 klo 13.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: Laiho, Vartiainen, Ikonen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kaupallisten rokotetutkimuspalvelujen yhtiöittämisestä

Hallituksen esitys HE 224/2020 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 27/2020 vp
Vastine HE 224/2020 vp StV 01.12.2020 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 6
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kaupallisten rokotetutkimuspalvelujen yhtiöittämisestä B 6

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta aloitti yleiskeskustelun.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 230/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 230/2020 vp StV 01.12.2020 hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto HE 230/2020 vp StV 01.12.2020 ylilääkäri Tuula Hannila-Handelberg, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto B 7
Asiantuntijalausunto HE 230/2020 vp StV 01.12.2020 aluehallintoylilääkäri Sinikka Salo, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto Asiantuntijalausunto C 7
Asiantuntijalausunto HE 230/2020 vp StV 01.12.2020 johtaja Tarja Myllärinen, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto D 7
Asiantuntijalausunto HE 230/2020 vp StV 01.12.2020 Etelä-Suomen aluehallintovirasto Asiantuntijalausunto E 7

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- erityisasiantuntija Lasse Ilkka, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylilääkäri Tuula Hannila-Handelberg, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- erityisasiantuntija Eeva Liukko, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- johtaja Tarja Myllärinen, Suomen Kuntaliitto, liite
- aluehallintoylilääkäri Sinikka Salo, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto, liite

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 2.12.2020 klo 9.30; Arkadia-sali.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen